

Torstai 29. huhtikuuta 2021

P9_TA(2021)0162

Covid-testien saatavuus ja kohtuuhintaisuus**Euroopan parlamentin päätöslauselma 29. huhtikuuta 2021 covid-testien saatavuudesta ja kohtuuhintaisuudesta (2021/2654(RSP))**

(2021/C 506/16)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 4, 6, 9, 114, 153, 168, 169 ja 191 artiklan,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
  - ottaa huomioon 17. maaliskuuta 2021 annetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteentoimivien rokotus-, testaus- ja parantumistodistusten myöntämistä, todentamista ja hyväksymistä koskevasta kehyksestä vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana (digitaalinen vihreä todistus) (COM(2021)0130),
  - ottaa huomioon nykyisen kansainvälisen terveystieteiden sääntöjen,
  - ottaa huomioon covid-19-testausstrategioista, mukaan lukien nopeiden antigeenitestien käyttö, 28. lokakuuta 2020 annetun komission suosituksen (EU) 2020/1595 ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella 29. huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon neuvoston 21. tammikuuta 2021 antaman suosituksen yhteiseksi puitteiksi covid-19-taudin pika-antigeenitestien käytölle ja validoinnille sekä testitulosten vastavuoroiselle tunnustamiselle EU:ssa ⁽³⁾,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että jokaisella EU:n kansalaisella on oikeus vapaasti liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella, jolle perussopimuksissa määrättyistä tai niiden soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädettyistä rajoituksista ja ehdoista muuta johdu ⁽⁴⁾;
- B. toteaa, että tehokasta testausta pidetään ratkaisevana välineenä SARS-CoV-2-viruksen ja sen huolta aiheuttavien muunnosten leviämisen hillitsemiseksi, tartuntojen havaitsemiseksi ja eristys- ja karanteenitoimenpiteiden rajoittamiseksi ja sillä on jatkossakin keskeinen merkitys henkilöiden vapaan liikkuvuuden helpottamisessa ja rajatylittävän liikenteen ja palvelujen rajatylittävän tarjoamisen varmistamisessa pandemian aikana;
- C. ottaa huomioon, että riittävä testaus- ja sekvensointikapasiteetti on välttämätön edellytys sille, että voidaan seurata epidemiologista tilannetta ja havaita nopeasti SARS-CoV-2-viruksen uudet muunnokset;
- D. ottaa huomioon, että komissio on ehdottanut Euroopan terveysunionia koskevaa lainsäädäntöpakettia;
- E. ottaa huomioon, että näiden testien saatavuus ja kohtuuhintaisuus vaihtelee suuresti jäsenvaltioittain, erityisesti kun on kyse etulinjassa olevien työntekijöiden, kuten terveydenhuoltoalan, koulujen, yliopistojen ja päiväkotien työntekijöiden, maksuttomien testien saatavuudesta;

⁽¹⁾ EUVL L 360, 30.10.2020, s. 43.⁽²⁾ EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77.⁽³⁾ EUVL C 24, 22.1.2021, s. 1.⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29. huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

Torstai 29. huhtikuuta 2021

- F. ottaa huomioon, että komissio on ehdottanut yhteentoimivan rokotus-, testaus- ja parantumistodistuksen eli EU:n covid-19-todistuksen myöntämistä, todentamista ja hyväksymistä koskevaa kehystä vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana;
- G. ottaa huomioon, että EU:n covid-19-todistus helpottaisi EU:n kansalaisten ja asukkaiden vapaata liikkuvuutta; ottaa huomioon, että monet jäsenvaltiot edellyttävät edelleen alueelleen matkustavilta henkilöiltä testiä covid-19-tartunnan varalta ennen saapumista tai sen jälkeen;
- H. ottaa huomioon, että kaikkia EU:n kansalaisia ja asukkaita ei ole rokotettu EU:n covid-19-todistusta koskevan asetuksen voimaantuloon mennessä joko siksi, että heille ei ole vielä tarjottu rokotetta, tai siksi, että he eivät voi tai halua ottaa rokotetta, ja tämän vuoksi heidän on turvaututtava testaukseen tai parantumiseen perustuviin todistuksiin vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi;
- I. toteaa, että 21. tammikuuta 2021 annetun neuvoston suosituksen perusteella laaditussa luettelossa esitetyt nukleiinihappotestit eli NAAT-testit ovat erottamaton osa suunniteltuja EU:n covid-19-todistuksia;
- J. toteaa, että kausityöntekijöillä on testauskulujen, epävarmojen työolojen ja oikeusturvan rajallisen saatavuuden vuoksi erityisiä haasteita kansanterveyttä hyödyttävässä testauksessa ja eristäytymisessä;
- K. ottaa huomioon, että covid-19 on vaikuttanut suhteettomasti haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin, etnisiin vähemmistöihin, hoivakotien asukkaisiin, vanhusten asumispalveluihin, vammaisiin henkilöihin ja asunnottomiin; toteaa, että haavoittuvat väestöryhmät ovat suuremmissa vaaroissa kokea taloudellista syrjintää, kun heillä ei ole mahdollisuutta saada testejä maksutta;
- L. toteaa, että tehokas testaus on myös keskeinen osa strategiaa, jolla pyritään edistämään talouden elpymistä ja mahdollistamaan osallistuminen normaalisti koulutukseen ja sosiaaliseen toimintaan jäsenvaltioissa, jotta perusvapauksia voidaan käyttää täysimääräisesti;
- M. ottaa huomioon, että kaikki jäsenvaltiot tarjoavat covid-19-rokotteita maksutta kansalaisilleen ja asukkailleen mutta vain jotkin jäsenvaltiot tarjoavat maksuttomia testejä; ottaa huomioon, että muiden jäsenvaltioiden kansalaisten ja asukkaiden on usein maksettava covid-19-testeistä korkeita hintoja ja joidenkin on siksi mahdotonta hyödyntää tätä vaihtoehtoa, mikä uhkaa aiheuttaa sosioekonomiseen asemaan perustuvaa syrjintää;
- N. katsoo, että rokotettujen ja rokottamattomien EU:n kansalaisten ja asukkaiden epätasa-arvon ja syrjinnän välttämiseksi sekä testauksen että rokottamisen olisi oltava maksutonta;
- O. katsoo, että jäsenvaltioiden, jotka edellyttävät todisteita covid-19-tartunnan varalta tehdystä testistä covid-19:n leviämisen rajoittamiseksi käyttöön otettujen vapaan liikkuvuuden rajoitusten yhteydessä, olisi hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden myöntämät EU:n covid-19-todistuksen vaatimukset täyttävät testaustodistukset;
- P. katsoo, että tietoa covid-19-testien saatavuudesta kaikissa jäsenvaltioissa sekä hinnoista, jos maksuttomia testejä ei ole tarjolla, olisi oltava saatavilla yhdessä paikassa selkeässä ja käyttäjäystävällisessä muodossa;
- Q. katsoo, että testauskapasiteetin puute ja covid-19-testauksen kohtuuhintaisuuteen liittyvät ongelmat aiheuttavat haasteita pandemian tehokkaalle torjunnalle ja muodostavat merkittävän esteen vapaalle liikkuvuudelle EU:ssa, olkoonpa kyseessä sitten liikkuminen työn, vapaa-ajan, perheenyhdistämisen tai muun tarkoituksen vuoksi;
- R. ottaa huomioon, että 17 miljoonaa EU:n kansalaista työskentelee tai asuu oman jäsenvaltionsa ulkopuolella ja että miljoonat ihmiset asuvat syrjäisillä alueilla ja raja-alueilla ja joutuvat ylittämään rajan säännöllisesti, jopa päivittäin; toteaa, että myös vaikeudet testiin pääsyssä sekä testaamisen kustannukset ovat vaikuttaneet suhteettomasti näihin kansalaisiin; ottaa huomioon, että testaus- tai karanteenivaatimukset aiheuttavat edelleen viivästyksiä rajatylittävässä tavaraliikenteessä ja rajatylittävien fyysisten palvelujen tarjoamisessa ja lisäävät niiden kustannuksia;

Torstai 29. huhtikuuta 2021

- S. ottaa huomioon, että myös muut matkustajat voivat kohdata useita esteitä, muun muassa taloudellisia esteitä ja esteitä, jotka johtuvat covid-19-testivaatimusten aiheuttamista monimutkaisista vaatimuksista;
- T. ottaa huomioon, että pandemian aikana on toteutettu monenlaisia, jopa poikkeuksellisia toimenpiteitä, suuren yleisön ja EU:n talouden tukemiseksi;
- U. toteaa, että vapaa liikkuvuus on periaatteessa kaikkien EU:n kansalaisten oikeus ja kriisiaikoina on toteutettava kaikki toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki eurooppalaiset voivat nauttia tästä oikeudesta yhdenvertaisesti;
- V. ottaa huomioon, että komissio on hankkinut yhteisesti covid-19-rokotteita kaikkien jäsenvaltioiden puolesta ja varmistanut näin niiden saatavuuden ja alhaisemmat hinnat kaikille;
- W. ottaa huomioon, että komissio allekirjoitti 18. joulukuuta 2020 Abbottin ja Rochen kanssa puitesopimuksen yli 20 miljoonan pika-antigeenitestin ostamisesta, niin että testit olisivat kaikkien jäsenvaltioiden saatavilla;
- X. toteaa, että poikkeustapauksissa (väliaikainen) markkinainterventio on tarpeen ja perusteltua vapaan liikkuvuuden esteiden poistamiseksi sisämarkkinoilla, tasapuolisen kilpailun varmistamiseksi ja välttämättömien tuotteiden ja palvelujen tarjonnan varmistamiseksi;
1. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan digitaalisesta vihreästä todistuksesta annettua ehdotusta koskevan parlamentin neuvotteluvaltuutuksen 3 artiklan mukaisesti⁽⁵⁾ yleisen, saavutettavan, oikea-aikaisen ja maksuttoman testauksen, jotta voidaan taata oikeus vapaaseen liikkuvuuteen EU:ssa ilman taloudellisiin resursseihin perustuvaa syrjintää EU:n covid-19-todistuksen yhteydessä; korostaa, että EU:n kansalaisia ja asukkaita, joille ei ole muodostunut immuniteettia, uhkaksi muuten taloudellinen syrjintä EU:n covid-19-todistuksen käyttöönoton jälkeen;
  2. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan maksuttoman testauksen erityisesti etulinjassa oleville työntekijöille, kuten terveydenhuoltoalan työntekijöille ja heidän potilailleen, sekä kouluille, yliopistoille ja päiväkodeille;
  3. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan käyttöön väliaikaisen hintakaton covid-19-testeille, joita ei tehdä EU:n covid-19-todistuksen saamiseksi tai 2 kohdassa kuvatuissa tilanteissa;
  4. korostaa, että NAAT-testiin perustuvat EU:n covid-19-todistukset eivät saisi aiheuttaa lisää eriarvoisuutta ja sosiaalisia eroja; tähdentää, että on ehdottomasti taattava oikeudenmukainen ja tasapuolinen mahdollisuus päästä testeihin;
  5. kehottaa jäsenvaltioita tällä välin noudattamaan edelleen komission suositusta (EU) 2020/1595 yhteisen lähestymistavan ja tehokkaampien testausstrategioiden varmistamiseksi kaikkialla EU:ssa sekä panemaan EU:n covid-19-todistusta koskevan asetuksen täysimääräisesti täytäntöön, kun se on hyväksytty;
  6. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan riittävän rahoituksen ja jatkamaan toimiaan terveysuhkiin varautumisesta ja reagoimisesta vastaavan EU:n viranomaisen HERA Incubator -suunnitelman puitteissa, jotta voidaan kehittää innovatiivisia ei-invasiivisia testejä lapsille ja haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille, myös muunnosten varalta;
  7. korostaa, että komission ja jäsenvaltioiden olisi sitouduttava voimakkaammin suojelemaan unionin ja jäsenvaltioiden kansalaisia ja asukkaita, joiden oikeus vapaaseen liikkuvuuteen ei saisi olla riippuvainen heidän sosioekonomisesta asemastaan;
  8. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön resurssejaan yhteentoimivan EU:n covid-19-todistuksen taloudellisesti oikeudenmukaisen ja syrjimättömän täytäntöönpanon helpottamiseksi;
  9. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota hankkimaan yhteisesti diagnoosissa käytettäviä testipakkauksia ja allekirjoittamaan yhteisiä sopimuksia lääketieteellisiin analyysiin liittyvien laboratoriopalvelujen tarjoajien kanssa covid-19-testauskapasiteetin lisäämiseksi EU:n tasolla; korostaa tarvetta varmistaa terveysalan hankintojen avoimuuden ja valvonnan korkea taso; korostaa, että on äärimmäisen tärkeää varmistaa, että komissio varaa riittävästi määrärahoja tässä kohdassa tarkoitettujen laitteiden hankkimiseen, jotta se voi toteuttaa nopeita ja vakuuttavia toimia;

⁽⁵⁾ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0145.

Torstai 29. huhtikuuta 2021

10. suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio on mahdollistanut joustavuuden tullimuodollisuuksien nopeuttamiseksi ja covid-19-testipakkausten vapauttamiseksi arvonlisäverosta;
  11. kehottaa jäsenvaltioita antamaan terveydenhuoltoalan ammattilaisille ja koulutetuille toimijoille mahdollisuuden kerätä testautustietoja ja raportoida niistä asiaankuuluville viranomaisille; korostaa, että on tärkeää mukauttaa testauskapasiteettia uusimpien epidemiologisten tietojen perusteella ja että kaikki testitulokset olisi ilmoitettava, vaikka testit olisi tehty muissa kuin akkreditoituissa testauskeskuksissa tai -tilanteissa;
  12. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita ottamalla käyttöön hätätilanteen tukivälineen covid-19-testien kustannusten kattamiseksi, pyytämällä jäsenvaltioilta vapaaehtoisia rahoitusosuuksia, varmistamalla lisärahoituksen ennakkohankintasopimuksia varten ja varmistamalla, että rokotteet tarjotaan maksutta; odottaa, että nämä yhteiset toimet innoittavat lisäämään EU:n kansalaisten ja asukkaiden saatavilla olevia maksuttomia testausmahdollisuuksia;
  13. kehottaa komissiota sisällyttämään Re-open EU -verkkosivustolle selkeät tiedot covid-19-testien saatavuudesta ja testauspaikoista kaikissa jäsenvaltioissa ja ottamaan nopeasti käyttöön sovelluksen, joka auttaa käyttäjiä löytämään lähimmän covid-19-testauspaikan sijainnin; kehottaa komissiota asettamaan tällaiset tiedot helposti saataville sovellusrajapinnan kautta, jotta matkanjärjestäjät voivat helposti jakaa nämä tiedot asiakkailleen;
  14. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään sekä NAAT- että pika-antigeenitestien testauskapasiteettia kaikkialla EU:ssa, erityisesti tärkeimmissä liikenteen solmukohtissa ja matkailukohteissa, myös syrjäisillä alueilla ja saarialueilla sekä raja-alueilla, käyttämällä liikuteltavia testausyksiköitä ja jakamalla laboratoriotiloja;
  15. kehottaa komissiota tukemaan kansallisia viranomaisia testauskeskusten perustamisessa fyysisen läheisyyden varmistamiseksi;
  16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle ja neuvostolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.
-